Kis-Czell, 1902. IV. évfolyam. 47. szám Vasárnap, november 23.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

A haza oltárára.

Apponyi Albert gróf, közéletünk egyik harczokban megedzett régi irányitója és bajnoka a képviselőháznak az indulatokban fölülálló magas elnöki székéről ismét egyszer leszállott, hogy kilépjen a küzdőtérre és a méltóságának betöltésére szentelt kötelességteljesitését fenköltt és üdvös akczióval váltsa föl. Szót emelt a magyarság ügyében s tudjuk, hogy a nemes gróf szava nagy horderejü szokott lenni. Szavát most hazánk egész lakosságához intézte a magyarságnak nem annyira térfoglalása és terjesztése, mint inkább megóvása érdekében.

Tudvalevő, hogy lelketlen izgatók a nemzetiség kebelében szitják az elégület lenség tüzét. Lángot még nem igen vetett — hál' Istennek! — ez a tüz, még itt-ott pislog fel egy-egy szikrája, melyet az államhatalom, mint tette legutóbb a pángermán izgatókkal, nyomban elfajult. De azért a tüz mégis csak ég s nem szabad várnunk, mig hatalmasan fellobbanó lángjai fejünk fölött elhamvasztják házunkat, melyet évezrednél tovább épitünk. A vèdelem maguknak a nemzetiségeknek is érdeke, melyeket befogadtunk házunkba és amelyek épp ugy élvezik benne a szabadság korlátlan örömeit, a szeretet melegét és a munka — itt-ott talán szük, de a miénkkel mindig egyforma — áldásait, mint jómagunk. Köszönhetik pedig a nemzetiségek a jogegyenlőség élvezetét annak a méltányos felfogásnak, melyet nemzeti életünkben mindenha tanusitottunk, hogy tudniillik a nálunk meghonosodott nemzetiségek fiait mindig édes testvéreinknek tekintettük és tekintjük ma is s épp olyan jó hazafiaknak tartjuk őket, ha más nyelven is beszélnek, mint a magyar nyelvüeket. Ennek viszonzásául azonban elvárjuk, hogy a házat, melyben laknak — édes hazánkat — épp ugy tiszteljék, mint mi és az oltalmat, melyet nekik nyujt, megbecsüljék.

Bátran állithatjuk, hogy általában nemzetiségeink hazaszeretetében nincs okunk kételkednünk s a legszebb tüzpróbát a mult száazd derekán — a szabadságharcz idején — állották ki. Ám akkor is akadtak s mind e mai napig akadnak közülök egyesek, kik a nemzetiségeknek régente adományozott szabadalmak és kiváltságok mértékével be nem érik és alattomosan áskálódnak vagy hangosan többet követelnek, mindannyiszor azzal a szándékkal, hogy a nemzetiségük helyzete az államrend közösségének rovására különlegesebb legyen, legtöbbször pedig oly czélzattal, hogy üszköt dobva a békés együttélés épületébe, szitsák a czivódás, a perpatvar tüzét. Garázda akamunkájok eredményeképp mutatkozik azután az a megdöbbentő jelenség, hogy nemzetiséglakta vidékeink nyelvterületei a magyar nyelv kárára mind messzibb határokra tolatnak ki és csak azon a tájakon, ahol a magyarság zöme lakik, a magyar faj szine-java örködik még édes anyanyelvünk megőrzése.

Védelmeznünk kell, hogy a magyar nyelvet megtarthassuk magunknak és valamikor elérhessük azt az ideális állapotot, hogy minden magyar hazafi, ideszámitva természetesen nemzetiségeink sarjait is, magyarul beszéljen.

Gyönyörü eszme-menetben, hozzá illő ékes nyelvezettel fejti ki Apponyi Albert

TARCZA.

Aly-Kala.

— Török mese. —

Said-Saidihez egy estve jó csomó fiatal ember ment, hogy eltöltsék az időt. Kérték a bölcs öreget, hogy mondjon el vagy egy historiát, mire az öreg a kérésnek engedve, a következő történetkét mesélte el.

Jó idővel ezelőtt a Judea és Egyptom közt elterülő nagy pusztán tanyázott egy beduin csapat, melynek főnöke Aly-Kala, egy csuf, visszataszitó, gonosz öreg volt.

Egy nap Aly Kala meglátott egy fiatal beduint, ki szép volt, mint a próféta paradicsomának legszebb hurija. Tizenötször látta már elmulni a tavaszt; Izának hivták.

Amint az öreg megpillantotta a puszta virágát, szive eltelt fájó szerelemmel.

Az ifju szerelme égből száll alá s isteni szikra; s e szerelmes nemes, tiszta és érdektelen. De az öregé? — Kores szülötte egy névtelen érzésnek, vad, könyörtelen s önző.

Aly-Kala, anélkül, hogy hitte volna, miszerint a gyönyörü gyermekre nagyobb benyomást gyakorolhatna, felkaczagott s ezt mormogá;

— Meg fog hallgatni!

Ellenségeskedni akart Iza törzsével s mi ennél könnyebb? Harczra kelt ellene

— — —

Rifaátot fegyverrel kezében fogták el, s a vezér zsakmányaul jutott, ki lánczokba verve vitette sátrához. Aztan Izát kezdette keresni. A harcztéren találta meg, ahol az édes övéit siratta. Az öreg Aly-Kala magragadta a lányka derekát, ölébe emelte, s amint vitte a sátra felé harczosaihoz oda szólt:

— Részemről csak ez a gyermeket tartom meg.

A sátor előtt megpillantotta a lánczokba vert hőst a szerető leány. Egy lökéssel kiszabaditotta magát az öreg szoritó karjából, jegyeséhez futott, lábahoz térdelt s csókolta, könnyeivel mosta durva kezét.

Aly-Kala ugy orditott dühében, mint a prédajától megfosztott vadallat. Odaugrott Izához, megragadta karjat s be akarta huzni sátraba.

— Oh öreg könyörülj, ez jegyesem, szerelmem az-övé. Hagyj mellette, hogy szerelmem enyhitse fajdalmát.

— Iza, — szól Rifaát büszke hangon, — figyelmeztetlek, hogy mi ellenségünktől és legyőzőnktől soha sem kérünk semmit.

De a leányka nem hallgatott rá, tovább kérte az öreget:

— Óh uram! Ha ismerted ifjuságodban a szerelmet, ha szived érintette valaha az érzés hagyj mellette élnem vagy ölj meg vele.

— Szép gyermekem, ismertem, tanultam ismerni én is a szerelmet, de csak azon a napon kezdtem el, mikor téged megpillantottalak. Téged kiért vezettem s végig küzdöttem a harczot.

Iza a félelem sikoltását hallotta. Még egyszer kiszakitotta magát az öreg kezéből, odaugrott jegyeséhez, nyakát karjaivál körülfonta és sirt.

— Védj meg! Én félek.

A büszke harczos szemébe köny szökött, a düh könnye, hogy a lánczokat nem tépheti le karjairól, hogy a kardjat sem suhinthatja meg még egyszer, utoljára.

*

Aly-Kala szolgája kiáltott:

— Kössétek meg ezt a leányt, s vigyétek sátramba.

A parancs teljesitve lőn.

— Gazember! kiált Rifaát, megszeged a próféta parancsát, ha más jegyesét elrabolod! Miből vagy te formalva, szennye a földnek?

— Szeretek, s a szerelem égeti szivemet! — válaszolt az agg.

— Szerelem égeti szivedet! óh! szegény bolond! Azt hitted, hogy te valaha felelem és undornal más érzelmet ébresztheszc lányban?

— Ehez nincs közöm. O meg fog hallgatni engemet.

— Téged, piszkos kutya, téged fog meghallgatni?

— Nem, nem! O csak rám hallgat, mert szive enyém, s ha te kegyetlen volnál ártatlanságát próbára tenni, sohasem hallgat rád... A virág nem néz az undok varangyra, mely elakarja őt érni.

*

Aly-Kalát elfutotta a düh, arcza fehér lett a haragtól s hideg engesztelhetlen gyülölettel nézett ellenfelére.

— Vigyétek sátramba, szólt, intve rabjainak.

A lelanczolt oroszlánt a sátor egyik szögletébe löktek jegyese mellé.

Az öreg egy kézmozdulattal ki küldte szolgáit s gőggel szólt Rifaáthoz:

95 krért a legjobb divatos ingblousok megszerezhetők, valamint valódi Jäger alsó ruhak és pamutok

RÓZSA SÁNDOR divatáru kereskedésében KIS-CZELL, Fő-tér (Pick-fele ház.) 11—16

gróf a közönséghez intézett felhivásában, — melyben a nemzetiségi mozgalom megoldása czéljából adományokat, — menynyire szükséges épp a nemzetiségeknek az egyetértés, a hazaszeretet és munkálkodásunk közössége.

Minden szava egy-egy ragyogó igazság, mely a lelketlen agitátorok áltanait alaposan megczáfolja. Minden szava egy-egy követendő jó tanács, mely hazánk és a nemzetiségek javának előmozditására irányul. Ez a valóság, melyet megdönteni senki sem képes, amaz az érdekek meg nem engedhető, aljas eszközökkel való ellentétbe helyezése. Ezért fel kell áldoznunk mindenünket, amazt minden áron le kell győznünk, ha ezer éves épületünket a roskadozástól menteni akarjuk.

Magyar és idegenajku hazafiak, hallgassátok meg a nemes gróf szavát és áldozatok a haza oltárára!

Adjatok, amit Isten adott!

(G. S.) Közeledik a tél s bár fehér köntöse még távol van tőlünk, érezzük előrebocsájtott szelét: a nyomort és a sinlődést. De nem jő minden évben a megszokott időben, hogy pihenéseül szolgáljon a kizsarolt földnek s hogy visszaadja elrablott erejét s termőképessé tegye ujra. A tél tehát jő.

A nyomor, a sinlődés a társadalom baja, a tél csak tükör, amely azt megmutatja. A tél tehát hasznos is. De a tél hideg is, kemény is s mivel a természet a szükölködők részére nem teremtett külön telet, a mi beteg társadalmunknak számtalan és elhagyatott tagja keservesen érzi azt. A panasz a fájdalom hangja s dupla fájdalomkor kétszeres erővel tör ki. A tél csak a második fájdalom s köszönet néki, hogy megszólaltatja a sajgó kebleket. S ily hangok hatása alatt nincs, aki csak egy perczre is ne törődne beteg társadalmunk sorsáról.

Ha egészséges, egységes társadalmunk volna, a tél a folyók áradásánál egyéb nyomokat nem hagyna. De nem ugy van. Télen a mezőgazdai, az iparosi és kereskedelmi élet nálunk olyan, mint az északsark egyhangu hómezőin: üres, kihalt.

A mezőgazdaságnak télen nincs idénye, de a társadalom számtalan ferdesége és a társadalmi bajok zöme a nyárra valóra is keveset juttat, a téli időkről pedig egyáltalában nem gondol. Igy soknak, nagyon soknak kell nélkülöznie. Pedig ha a mezőgazdasági munkások és kisgazdák sorsa rossz, az nagyon veszedelmes fokmérője az egész magyar társadalom pusztulásának.

Az ipari munkásokkal és a kisiparosokkal éppen ugy vagyunk. A munkások helyzete nálunk télen, nyáron egyaránt a lehető legrosszabb gyáriparunk, amely az összeseket foglalkoztatná nincs s egyhamar nem is lesz. Ami pedig van, az egyébre sem jó, mint tönkretenni a kis- és kéziparosokat. A kettőnek hiányával pedig a tulajdonképpeni kereskedelemről szólni sem lehet.

Ezek hiányzanak, s ezekből kifolyólag hiányzik társadalmunkból az élet, a forgalom. Közeledik a tél, a szükségletek nagyobbak s a mit a nyár jó öreg anya módjára takargatott, kiri az fájdalmas hanggal a kérlelhetetlen hideg tél közeledtével.

És szólunk most a jószivü lelkekhez.

Akinek a gondviselés juttatott annyit, hogy nélkülözhetővé tehet egy pár fillért, juttassa azt kegyesen a szegény, sinlődő nyomorgóknak, a társadalom és az emberiség szent nevében. Talán községünkben is alakulnak majd jószivü emberek, akik élére állanak egy ily nemes czélu mozgalomnak. Élőszóval senki sem köszöni, de a szükölködők lelkéből felszáll a fohász a gyámolitók nemes jó szivükért. Azért, tehát, kegyes nők, jószivü emberek, mint a költő mondja: „Adjatok, adjatok, amit Isten adott!“

HIREK.

— **Hátralékosaink szives figyelmébe!** *Miután többszöri figyelmeztetésünk és felszólitásunk a fizetésre eredménytelen maradt hátralékosaink jó nagy részénél, igy kényszeritve vagyunk követeléseinket a legnagyobb sajnálatunkra peres uton behajtani. Mindazon t. hátralékosainkat, kik e hó végéig a hátralékot be nem küldik, ügyvédnek fogjuk átadni beperlés végett.*

— **Egyleti élet.** A kis-czelli iparos ifjuság Önképző-köre, mely a mult héten alakult meg, a jövő vasárnap, folyó hó 30-án tartja tisztviselő választó közgyülését a „Korona“-szálloda kávéházi helyiségében. Ugyanez alkalommal terjeszti elő az alakuló kögyülés által az alapszabályok kidolgozására választott négy tagu bizottság is az Önképző-kör alapszabályait. Az alapszapályok értelmében az Önképző-kör rendes tagjai évi 4 kor. 80 fillért, mig a pártoló tagok évi 4 koronát fizetnek tagdij czimen. Az ifju egylet, valószinü Szilveszter estén lép a nyilvánosság elé először egy működevelő szini előadással.

— **Hivatal vizsgálat.** Reiszig Ede vármegyénk főispánja hétfőn a kis-

---

— Szép szerető, al akarom játszani neked azt a darabot, melyben a varangy eléri a virágot.

Leült Iza mellé, undok ajkait annak piczi szájára nyomta, aki reszketett félelmében, s mig elakarta lökni, igy szólt hozzá:

— Könyörülj szerencsétlenségemen. Tiszteld az én gyönge ségem. A nőt legyőzni gyávaság.

— Nem, nem lehet. Mióta láttalak, kerül az álom. Epedek utánad, mint szomjuhozza a tigris a vért. Enyém kell, hogy légy!

S csókjaival árasztá el a leányt, ki borzadva kérte kegyelmét.

Rifaát visszafojtotta dühét és haragját, s a mint Iza könyörgött: Ments meg, boszulj meg! — látszólagos nyugalommal szólt:

— Csendesedj fehér gazellám; — a te lelked tiszta — és szived enyém.

— Oh éltem, szerelmem, kit imádok, mint madár a szabadságat, fösvény a kincsét, — ments, oh ments meg engem e szörnytől.

— Hallgass! — orditott Aly-Kala.

— Ne félj őzikém. A hermelint nem fogja a szenny. Mi szeretjük egymást, s szeretni fogjuk örökké.

— Hallgass! orditott még egyszer Aly-Kala.

— Orult öreg! Ha nem féled a prófétá istenét, — szólt Rifaát, — tudod-e mi lesz veled? Lelked, mikor undok hüvelyét elhagyja, szennyes utakon egy tisztátalan állat, egy disznó testbe jut. Elkárhozol.

— Igen elkárhozol. Te. A tied, Az utódaid! — kiált Iza, mialatt rablója karjaiból kibontakozott.

— Csend legyen, azt mondom! Hallgassatok, nehogy ti legyetek a legnyomorultabbak a földön, hogy . . .

A düh elszoritotta torkát, s elhallgatott Aly-Kala.

*

Iza mint megszabaditóját várta a halált, — s csak hogy ezt elérhesse, fel akarta ingerelni kinzóját.

— Rifaát, éltem mindenc! szivem minden dobbanásával szeretlek; mondd, hogy ha ez az ember iszonytató csókjával testem be is szennyezi, elkem tiszta marad.

— Igen, hű gerliczém! A te lelked az enyémhez száll majd, hogy a végtelen szerelemről együtt daloljanak.

Aly-Kalát elöntötte az epe. Felugrott, kirántotta görbe kardját s a következő perczben Rifaát feje elvált törzsétől, megragadta hajánál fogva s odatartotta a lanyka elé, s ördögi neveréssel szólt:

— Nos? szereted még szép lovagodat?

Iza cloldá fehér, könnyü ruháját összetartó bogláros övét s az iszonyat kiáltásával szólt:

— Még szeretem, fogom szeretni mindig! aztán összefogta az övét s az öreg szeme közé dobta

Aly-Kalát a szégyen és düh vakká tette. Még véres kardjával a lányka hó fehér nyakához sujtott, a szép feje oda esett szeretőjeé mellé. Aztán vérfagyasztó gunnyal kiáltott az öreg:

— Most már együtt énekelhet lelketek a végtelen szerelemről.

*

Hanem a guny ajkán fagyott. A leölt ellenfél száján egy kis fehér köd szállt ki, mely fel emelkedett magasra s aztán gerlévé változott. Iza ajkáról szintén elkezdett fölszállani egy füstgomoly, hogy az is gerle legyen. Aztán a két bugó madár leereszkedett a két levágott fejre, összahajolt, összebugott s csókolták egymást hosszasan.

E látványra Aly-Kala dühét a félelem váltotta fel.

— Ah! kiáltott. Nektek kegyelmez a Halál, hogy visszatérhessetek tovább daczolni én velem? Jó hát, én majd a Halállal daczolok!

Görbe kardjával a gerlék felé sujtott, de azok elkerülték a csapást. Fölszálltak magasra, hogy mint a villám ismét csapjanak le, hogy körül szállják a dühöngő agg fejét folyton turbékolva, mindig csókolózva.

Aly-Kala tehetetlen haragjában szidta Allaht s a hét ég minden angyalát, mig csak pihegve a dühtől, fáradságtól össze nem esett. Behunyta szemét, hogy ne lássa a madárkákat, de azok fölé hajoltak s daloltak a végtelen szerelemről s bugások az öreg fülében gunydal volt. Érezte, hogy az őrület szállja meg agya minden idegét s végtelen mámor fogja el. Felugrott és sátrából kimenekülve lovára vetette magát s a kantárszárat eldobva két kézzel hajszolta őrült vagtatásra a nemes mént.

De a gerlék folyton bugva csókolózva tovább röpködtek feje körül. Behunyta szemét s mégis latta, befogta fülét s tovább hallotta; — a mén száguldott s a gerlék üzték odább.

A puszta pásztorai, kik az éj lovagját s kiséretét latták, ámulva szóltak egymáshoz:

— Különös társaság! Mintha az Ördögöt üzné a Szerelem.

A fekete mén habtól fehéren, vérző szügygyel kidőlt nem messze a tengertől.

A szél sikoltott s a magas hullámok zugva törtek omló cseppekre a szürke sziklákon.

*

Aly-Kala kivonszolta tört testét a mén alól. Feje égett, mint egy izzó katlan. A gerlék még mindig körötte szállongtak.

— Meddig üztök átkozott állatok? — kiáltott fogvaczogva, ökölre szoritott kézzel.

— Élted utolsó perczéig! — bugták a gerlék.

*

Aly-Kala egy tengerbe ugró sziklára lépett, felnézett komoran a sötét égre s aztán belevetette magát a hullámokba. Azok bőgve temették el zsákmányukat.

A gerlék megvárták, mig áldozatuk végkép eltünt a mélyben. Aztán fölemelkedtek s elszálltak a végtelen szerelem végtelen régióba.

*

Ez időtől mondják Törökországban a féltékeny öregekről, hogy a gerlét hagyták bugni.

czelli szvlgabirói hivatal megvizsgálására Kis-Czellbe érkezett. A főispán beható vizsgálat alá vette a szolgabirói hivatal ügymenetét és egy napig tartó figyelmes vizsgálat után elismerését fejezte ki Szabó Péter tb. főszolgabirónak, a kis-czelli szolgabirói hivatal ezidőszerinti vezetőjének és a hivatalnoki karnak, az álta a tapasztalt rend felett. A főispán kedden utazott vissza székhelyére Szombathelyre. A kurizium kedvéért megemlitjük egyuttal, hogy a kis-czelli szolgabirói hivatalban ezidőszerint egyetlen ügydarab sincs hátralékban, azaz: elintézetlen.

— **Esküvő.** Orosz Ágoston kis-czelli adóhivatali tisztviselő, folyó hó 15-én esküdött örök hűséget a debreczeni róm. cath. temlomban Ferenczy Ida kisasszonynak.

— **A száz éves Nemzeti Muzeum** E hónap végén ünnepli az ország a Nemzeti Muzeum százéves fennállásának jubileumát. Az ünnepélyen alkalmasint jelen lesz a király is. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a hét folyamán a Nemzeti Muzeum küldöttségével Bécsbe utazott, hogy ő felségét az ünnepélyre meghivja.

— **Vadászat.** A kis-czelli vadásztársaság a jövő hó 8-án nagy hajtóvadászatot rendez az általa bérben birt sági határban.

— **Farsang.** Még ugyan jó messze van Karnevál herczeg ő fensége, mindennek daczára Kis-Czellben már is készülnek a farsang méltó fogadására. A kis-czelli bálok sorozatát a farsangon az „Erzsébet" izr. nőegyl t bálja nyitja meg, amely — hir szerint — január 10 én lesz és amelyre már javában folynak az előkészületek. A bál rendkivüli fényesnek igérkezik, a rendezőség meglepetésben szándékozik részesiteni az „Erzsébet" bál publikumát.

— **A szent-gotthárdi óragyárat,** mely két év óta szünetel, valószinü a jövő hó elején ujra üzembe helyezik. A gyárat Forrai és Szerb budapesti czég vette bérbe és fogja üzembe hozni. A munkások szerződtetése már fólyamatban van, igy legközelebb megindul a gyár. Kivánatos, hogy hazánk ez egyetlen óragyára végre annyi vajudás utáu életképes legyen.

— **A tanitók fizetésének rendezése.** Az állami tisztviselők fizetésének rendezése alkalmából természetesen gondolni kellett a tanitók helyzetének javitására is — és igy rövid idő alatt most már másodizben — fog foglalkozni a törvényhozás azzal, hogy rendezze a tanitók fizetését. A tervezett fizetés-rendezéssel azonban nincsenek megelégedve a tanitók. Ez érthető, mert tagadhatatlan az, hogy nem az ő hivatásuk fontosságához illendő áldozatkészséggel bánik el velük a javaslat. — Már is több felszólalás érkezett a kultusz-miniszteriumhoz. A beregvármegyei Közmüvelődési Egyesület is fölirt a tanitók érdekében s mozgalomra, kérelmezésre és tiltakozásra készülnek sokfelé a tanitói körök is.

— **Itt a tél.** E héten az időjárás elég korán ugyan, keményre fogta magát; az időjósok ebből azt következtetik, hogy az idei tél tartós és erős lesz. Legalább ezt jósolja Ledochovszky bécsi professzor. A mostani tél minden valószinüség szerint a leghidegebb és legszigorubb lesz — mondja a tudós tanár — melyet 50 év óta tapasztaltunk. El kell készülve lennünk a legjegesebb szelekre és a legbőségesebb havazásra.

— **Fonál- és kelmefestők tanfolyama.** A menyiben megfelelő érdeklődés mutatkoznék, a budapesti felső ipariskola igazgatósága egy hat heti tanfolyamot óhajt szervezni Budapesten. Tanterve; általános chemia, a festés és szinnyomás részletes ismertetése gyakorlatokkal kapcsolatosan. Bővebb felvilágositást a kereskedelmi- és iparkamaráknál lehet szerezni.

— **Árverés a vasuton.** Az utazó közönség által a vasuti kocsikban hagyott holmik árverése csütörtökön volt a kis-czelli vasut állomáson a közönség élénk részvételével. A csütörtöki árverésen 98 korona 76 fillér folyt be tisztán és ezen összeg a városi szegény-pénztárha jut. Ez évben négy árverésen befolyt összesen 350 korona 09 fillér.

— **A főszolgabiró és a nép** Az ujév elején eletbelépő vármegyei ügyviteli szabályok rendelete szerint a főszolgabiró a vármegye közönsége által rendszeresitett tárgyalási napokon, ilyenek nem létében havonként legalább egyszer, bizonyos előre meghatározott s a közönség tudomására hozott napokon járásának a szomszédos községek részéről is könnyen elérhető, nagyobb községeiben megjelenni köteles s itt a panaszok és kérelmek meghallgatása, az esetleges felvilágositások megadása, a kihallgatások és vizsgálatok foganatositása, valamint a szükséges intézkedések közvetlen megtétele végett tárgyalási napokon tart. A sorrend megállapitásánál figyelemmel kell lennie arra, hogy a tárgyalási napok felváltva, a járás különböző vidékein tartassanak. A nem közérdekü szóbeli panaszoknál első sorban az egyesség létesitését kell megkisérleni s csak ha ez nem sikerül, kell a panaszról jegyzőkönyvet felvenni. Hasonlóképen intézkedik a községi és körjegyzői ügyviteli szabályzat, amenynyiben a jegyző a panaszok meghallgatása végett hasonlóképen előre megállapitott látogatási napokon személyen megjelenni tartozik a körzetéhez tartozó községekben.

— **A vasuti kocsik száma a magyar vasutakon.** A magyar vasutakon közlekedő járművek száma a mult év végén 76.592 darab volt és pedig 2.089 mozdony, 2 142 szerkocsi, 5,842 személykocsi és 65,610 teherkocsi. A járművekből az államvasutakra esik 64,042, az államvasutak által kezelt magánvasutakra 831 és a magánkezelés alatt levő magánvasutakra 11,719.

— **A legnagyobb fizetések.** A világ legnagyobb fizetésü embere kétségtelenül Schwab, az Egyesült-Államok aczél-kartelljének fiatal elnöke. Állaodó fizetése öt millió korona s ezenfelül egynegyed része részesedik a kartell tiszta jövedelméből. A negyedik százalék a mult évben 800 ezer korona volt. Nagy távolságban jő utána Loubet a franczia köztársaság elnöke, 600 ezer koronával. Azután Jean de Reszké, a világhirü tenorista, majd New-York nagy biztositó társaságainak elnökei 500 ezer koronás fizetésükket. Azután a cantenburgi érsek, akinek 375 ezer koronából, az indiai alkirály, akinek 360 ezerből kell megélni, s végül Roosewelt, az Egyesült-Államok elnöke, akinek 250.000 korona fizetése van.

— **Ingyenes facsemeték.** A földmivelésügyi miniszter 1903. évben ismét nagy mennyiségü erdei facsemetéket osztat ki. Kisebb birtokosok erdőterületek felujitására és beerdősitésére kért ingyen facsemetéket csak akkor kaphatnak, ha a kerületi erdőfelügyelőség vagy az illető közigazgetási hatóság utján igazolják kedvezőtlen anyagi helyzetükei, hogy saját költségükön facsemetéket termelni nem képesek. A szállitási és raktározási költségeket maga az állam fedezi. A nagyobb birtokosok a termelési költségek megtéritése mellett kaphatnak facsemetéket. Az ingyenes facsemeték kiosztásaért a folyamodványokat deczember 15-ig kell az illető kerületi erdőfelügyelőségek utján a földmivelési miniszterhez benyujtani. Végül az 1898. évi XIX. t.-cz. 1. és 2. §-a értelmében állami kezelés alá tartozó erdők és kopár területek birtokosai csemeteszükségleteiket az illető m. kir. áll. erdőhivatalnál jelentsék be.

— **Czipők papirosból.** Egy élelmes amerikai kitalálta a módját, hogy miként lehet papirosból jó és tartós czipőket készitení. A papir ipar bámalatos tökéletességét bizonyitja ez a találmány. A papiros czipőket egyáltalán nem lehet megkülönböztetni a bőrből készültektől s tartósságuk is csak olyan, mint ezeké. E mellett előnyük, hogy sokkal könnyebbek, jobban simulnak a lábhoz és sokkal vékonyabbak is a bőrczipőknél, a lábat egy-két számmal kisebbnek mutatják. Ez a körülmeny valószinüleg legjobban hozzá fog járulni, a papiros czipők elterjedésöhez.

Közgazdaság.

Piaczi gabona árak.

— 1902. november 20. —

Az árak korona értékben 100 kilonként értendők.

Buza	—	—	—	—	14 40	—·—
Rozs	—	—	—	—	12·40	—·—
Arpa	—	—	—	—	11·20	—·—
Zab	—	—	—	—	12·	—·—
Tengeri	—	—	—	—	10 40	—·—

Értesités.

Szives tudomásul hozom, hogy *illatszer, pipere és szappan raktáromat* ujból felszereltem s ezentul kizárólag, legfinomabb *franczia* és *angol* czikkeket tartok, miért a legnagyobb igényeknek is megbirok felelni.

Raktáron tartok:

Róger és Gallet Páris-féle Vera violette illat
Eduard Pinaud „ „ Extraits „ „ „
Flover-Perfumery Company London-f Extraits illat
J. és E. Atkinson „ „ „ „ „ „ „
Baylay és társa „ „ „ „ Ess Bouqett „
Kielhauser-féle gráczi szappanok
Rizsporok, Margit-Crém és puder
Kölni viz és Kinin viz
Kalodont, Szalyczil szájviz, dr. Heider-féle fogpor, *valódi franczia fogkefék, melyek jótállás mellett adatnak el, hogy a szőre soha nem hull ki.* Haj és bajuszkefék, bajuszkötők és bajuszkenőcsök, uri és női fésük, finom szivacsok stb.

Szives megrendeléseket kérve maradtam illő tisztelettel:

Gáspár Kálmán

1—6 fodrász **Kis-Czell.**

KOMATITS ERNŐ

órás és ékszerész **Kis-Czellben** (Bazár épület.)

Ajánlja jól felszerelt raktárát valódi **Genfi zsebórákban** arany és ezüstből, mérsékelt versenyképes árakon.

Ébresztő, inga és **schvarzwaldi** órákat. **Arany, ezüst, toula nikkel** óralánczokat. Óra javitásokat pontosan eszközöl és javitásokért **egy** évi **jótállást** vállal.

Dus választéku raktár a legjobb berlini **szemüvegekben és zwikkerekben** a legolcsóbbtól a legfinomabbig. Szemüvegek és zwikkerekhez bármiféle rész kapható és azok javitását olcsón eszközlöm.

Tört aranyat és ezüstöt ujért becserél, avagy a legmagasabb árban vesz meg. 8—17.

Kőszén eladás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomásul adni, hogy a tatai szénbányák képviseletüket *Kis-Czell és vidéke* részére reám ruházták. Raktáron tartok

„Tatai brikett"

szenet, mely teljesen pótolja a porosz szenet és szobafutéshez, főzéshez a legjobb és legjutányosabb. A tatai tojás brikett szén előnyei, hogy nagy fűtőerővel bir, szagtalanul ég, nem képez salakot, nem porlik, nem piszkit, nem esik szét s igy misem vész kárba.

Minél számosabb megrendelést kér tisztelettel

4 – 6 **HÖNIG SÁMUEL, Kis-Czell.**

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém a m. t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy *himzéshez* teljesen ujonnan felszerelve

„előnyomtató intézetet"

rendeztem be és azt a legujabb

mintákkal

szereltem fel, melyet ajánlok a m. t. hölgyközönségnek szives megtekintésre. Bármiféle előnyomtatási munkákat elfogadok és azt a legmérsékeltebb árakon teljesitem.

Ajánlom továbbá *konyvkereskedésemet, konyvkötészetemet és játék áruimat. Ruggyanta bélyegzők*, valamint *templomi* felszerelések megrendeléseit szinten elvállalom. B. megbizásuk kérve maradtam

tisztelettel:

Zsigmond István

7—12 KIS CZELL, Hollósy tér.

3218 – 1902. tkvi

Jelentés arról, hogy Ó Mihályfa község közös legelőjének felosztása alkalmából elkészitett átalakitási tervezet hitelesitése alkalmával felvett jegyzőkönyvek kiadományozása befejeztetett.

VÉGZÉS.

Ezen jelentésnek tudomásul vétele mellett, az 1893. évi 24360. sz. a. kelt I. M. rendelet 112. § ában meghatározott hirdetménynek kibocsátása s annak a hivatkozott rendelet 29. § a értelmében való közzététele elrendeltetik.

Hirdetmény.

Ó-Mihályfa község telekkönyve, némely közös ingatlanok felosztása következtében, részlegesen átalakittatott és ezzel egyidejüleg azokra az ingatlanokra nézve, melyre az 1886. évi XXVI. t. cz., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cz. ben szabályozott eljárás tkjkvi bejegyzések helyesbitésével kapcsolatosan foganatositatott.

Ez azzal a felhivással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXXIX. t.-cz. 15. és 17. § ai alapján ide értve e § oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. § aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz 15. § a) pontjában foglalt kiegészitései is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. § és az 1891. évi 16 ik t.-cz. 15. §. 1.) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi 29. t.-cz. 22. § a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatjuk, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1903. évi május hó 10-ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbitható záros határidő eltelte után inditott törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

ide értve az utóbbi § nak az 1889. évi 37. t.-cz. és 6. § aiban foglalt kiegészitéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése eleneben ellentmondással élni kivánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1903. evi május hó 10 ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbithaió záros határidő letelte után, ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, kik a tkv átalakitása tárgyában tett intézkedések által nemkülönben azok, kik az 1. és 2 pontban körülirt eseteken kivül, az 1892. évi 29-ik t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által nyert nyilvánkvi jogaikat bármely irányban sértve vélik — itt értve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi 38. t. cz. 16. § a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeiket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis

1903 évi május hó 10 ik napjáig

nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő elmulta után, az átalakitáskor közbejött téves bevezetésből származo bárminemü igényeket jóhiszemü harmadik személyek irányában többé nem érvényesithetők, — az emlitett bejegyzések pedig csak a torvény rendes u ján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyeik jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek **azok a felek**, akik a hitelesitő bizottságnak **eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerü másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.**

Kelt Kis Czellben a kir. jbiróság, mint tkvi hatóságnál, 1902. okt. 30 án.

–3 **László**, kir. albiró.

MEGVAN!

ezzel kezdte sok beteg, a ki a *Vértes* féle *Sósborszesz* (Ferenczpál inkát) szaz meg szazféle nyavalya ellen használta és a használat által *megszabadult a bajától.* Annyi köszönő levelet hozott és hoz még mindennap a posta — urtól, parasztol — hazánk minden részéből, ugy mint a külföld legtávolyibb országaiból — hogy egy konyvesház tele lenne vele, ha mind kenyomatnank, de csak utoljából szedtünk elő egy párt abba a kis füzetbe, a melyet mindenkinek, aki azt kéri, a postan ingyen küldünk be, s amely füzetke egyszersmind bőven leirja, mely alkalommal és hogyan lehet a Sósborszeszt használni.

A Vértes-féle Sósborszesz, különleges készitési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használtatik, mint fajd lomesillapitó *bedörzsölés*, illetőleg *borogatás: köszvény, csúz, meghulés, nyilamlás, szurás, szaggatas* ellen, *fejfájás, bénulás, ficsamodás, gyulladás, daganatok, mell- és torokbántalmak* ellen. *Lovélhordó, katona, kerékpáros, vadász* meg minden járó-kelő ember elfaradt tagjaiba uj erőt ont. — Mint kitünő, kellemes *piperecikk* a legjobb szolgálatot teszi a *fejbőr* erősitésére, elpusztitja a hajhullast okozó korpát; jó a száj ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vizbe, kellemes, fölfrissitő, a szájat és fogat tisztitó szajvizünk van.

Belsőleg a Vértes-féle Sósborszesz nagyon használ *gyomorgörcs, hasmenés, rossznllét fejfájás* ellen, mint kellemes *üditő ital* stb. Különös Istenáldása arra felé, ahol nincsen jó ivóviz, mint p. o. az Alföldön. — mert ha pár cseppet a vizbe öntünk, megöli a sok karos haczillust és czaltal az é'vezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve a Vértes-féle Sósborszesz majdnem minden bajnál használható első segitségül. Belsőleg egy néhány csepp veendő czukorra vagy vizre, külsőleg pedig egyszerüen bedörzsöljük, hogy a baj elmuljék.

Nem csoda tehát hogy az, aki ezen *legkitunobb, legmegbizhatóbb* és *mindenre jó* házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

Vértes-féle Sósborszesz kell nekem es **semmi más!**

Igaz-e, hogy drágább a Vértes-féle Sósborszesz a másénál? — Legalább ugy mondja egyik-másik elárusitó, a kinek az állitólag olcsóbb portékánal nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékajat vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve és hogy a hatasos czéljának megfelelő szer soha sem drága. A Vértes-féle Sósborszesz azérr sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtaknál, mert daczára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértes-féle Sósborszesz sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és igy abból *sokkal kevesebb* kell, mint más fajtaból. Bedörzsölésre például a többiből egy evőkanalnyi kell, a Vértes-féle Sósborszeszből elegendő egy kavéskanalnyi; szajvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértes-féle Sósborszeszből, más fajtaból legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértes-féle Sósborszesz, a czékélyebb mennyiség daczára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytan, sokkal tovább tart, mint más fajtáju vele egyáru, nagyobb üveg is, igy mégis olcsóbb más fajtánál, *minden* tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vértes-féle Sósborszeszt *sehol* sem lehet kapni, hanem csak 30 fillérés, egy és két koronás eredeti üvegekben. — Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelve lenyomtatatott *parasztvédjegy* és „Vértes" sor rajtok és a skatulyákon látható. — Vértes-féle Sósborszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, amelyet nemcsak itthon, hanem külföldön mindenütt keresnek, megbecsülnek és nem régiben megint

Ostende-, Róma-, Páris- és **London**-bau

az ottani kiállitason *első dijakkal*: diszoklevéllel, diszkereszttel és arany-éremmel lett kitüntetve. — 1 egyszerü üveg *Vértes-féle* Sósborszesz kimerito használati utasitással együtt 1 kor.; 1 dupla üveg 2½-szer annyi tartalommal mint egy egyszerü 2 kor.; 1 próbaüvecske 30 fill. Kapható a gyógyszertárakban és fuszerkereskedésekben, **Kis-Czellben Nagy Gyula** kereskedésében. **Jánosházán Fogy. Szövetkezetnél**, általában ott, hol plakatok a fenti védjegygyel láthatók és közvetlen:

Védjegy

VÉRTES L. Sas-gyógysz. Lugoson.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1902.